

ULUSAL YETERLİLİK

18UYxxxx-6

ÖZEL ALAN ÇEVİRMENİ

SEVİYE 6

REVİZYON NO: 00

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2018

ÖNSÖZ

Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Üniversitesi tarafından, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Çeviri Derneğinin işbirliğiyle hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler aşağıdaki unsurları içermektedir;

- Yeterliliğin adı ve seviyesi,
- Yeterliliğin amacı,
- Yeterliliğe kaynak teşkil eden meslek standardı, meslek standardı birimleri/görevleri veya yeterlilik birimleri,
- Yeterlilik sınavına giriş için aranan şartlar,
- Yeterlilik birimleri bazında öğrenme çıktıları ve başarımlar ölçütleri,
- Yeterliliğin kazanılmasında uygulanacak ölçme, değerlendirme ve değerlendirici ölçütleri
- Yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi, yenilenme şartları, belge sahibinin gözetimine ilişkin şartlar,

Ulusal yeterlilikler ulusal meslek standartları ve/veya uluslararası meslek standartları esas alınarak oluşturulur.

Ulusal yeterlilikler;

- Örgün ve yaygın eğitim ve öğretim kurumları,
- Yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşları,
- Kuruma yetkilendirme ön başvurusunda bulunmuş kuruluşlar,
- Ulusal meslek standardı hazırlamış kuruluşlar,
- Meslek kuruluşları ile bunların müşterek çalışmasıyla oluşturulur.

18UY0xxx-6 ÖZEL ALAN ÇEVİRMENİ ULUSAL YETERLİLİĞİ		
1	YETERLİLİĞİN ADI	Özel Alan Çevirmeni
2	REFERANS KODU	18UY0xxx-6
3	SEVİYE	6
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 2643 - Çevirmenler (Yazılı ve Sözlü) ve Diğer Dil Bilimciler
5	TÜR	
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	
	B)REVİZYON NO	
	C)REVİZYON TARİHİ	

8	AMAÇ	<p>Bu ulusal yeterliliğin amacı Özel Alan çevirmenliği mesleğinin, nitelik kazandırılmış kişiler tarafından icra edilmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> •Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, •Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, •Yükseköğretim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
Çevirmen (Seviye 6) 12UMS0274-6		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
<p>Özel Alan Çevirmeni Yeterlilik sınavına girmek üzere başvuracak olan A dilinin (ana dilinin) Türkçe olduğu kabul edilir ve Türkçe dil yetkinliğiyle ilgili bir belge istenmez.</p> <p>Özel Alan Çevirmeni Yeterlilik sınavına girecek adayların Türkçe dışındaki dillerde dil yetkinliklerini belgelemesi gerekir. Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesine (CEFR) göre C1 seviyesi veya bunun muadilidir (Ayrıntılar için Bkz. Yeterlilik Ek 9).</p> <p>Yeterlilik Sınavına başvuru sırasında ibraz edilecek evrak:</p> <p>Aday, sınav başvurusunda değerlendirme kuruluşunun hazırladığı başvuru formunu doldurur.</p> <p>Başvuru formunda aday çeviri yönü olarak,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.tek dil yönünde (sadece yabancı dilden Türkçeye) veya 2.iki dil yönünde (hem yabancı dilden Türkçeye, hem Türkçeden yabancı dile) yeterlilik almak üzere başvurduğunu belirtir. <p>Birinci durumda adayın yabancı dili C dili, ikinci durumda B dili statüsündedir. Her iki durumda da ibraz edilecek yabancı dil yetkinlik belgesinin CEFR'e göre C1 düzeyinde olması gerekir.</p> <p>Aday başvuru formunda aşağıdaki 6 alan grubundan birini seçer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Fen Bilimleri, Matematik, Mühendislik, Ziraat ürünleri, Orman ürünleri, Su ürünleri 2) Filoloji, Dil, Kültür, Felsefe, Eğitim, Tarih, Psikoloji, İlahiyat 3) Hukuk, İdari bilimler, Uluslararası İlişkiler 4) Sosyal bilimler, İnsan bilimleri, İktisat, İşletme 5) Tasarım, Mimarlık, Planlama, Güzel Sanatlar 6) Sağlık, Spor <p>İlgili alan grubunun içinde sıralanan alt alanlardan birini ayrıca belirtebilir (Örneğin 1. grubu seçen aday, bu grup içinde sayılan Fen Bilimleri, Matematik, Mühendislik, Ziraat ürünleri, Orman ürünleri, Su ürünleri alanlarından birini tercih edebilir.) Sınavda adaya bu alt alana (Sınav Alanına) uygun metinler verilir.</p> <p>Aday aynı sınav oturumunda birden fazla alandan sınava girebilir.</p> <p>Sınav ve Değerlendirme Kuruluşu ikinci bir alan grubu için yapılacak sınavları birinci sınav gününü izleyen ikinci bir günde uygulayabilir. Aynı sınav oturumunda birden fazla özel alan grubundan sınava girmek istiyorsa, bunları ve ilgili birer alt alanını belirtir.</p> <p>Aday aynı sınav oturumunda birden fazla dil kombinasyonundan sınava alınmaz. Farklı dil</p>		

kombinasyonları için ayrı sınavlar düzenlenir ve ayrı yeterlilik belgesi verilir.

Kişisel tanıtım dosyası:

Başvuru formuna ek olarak adaydan çevirmenlik geçmişini ve bilgi birikimlerini gösteren bir kişisel tanıtım dosyası istenir (Ayrıntılar için Bkz. Yeterlilik Ek 9). Aday bu dosyayı ve formu birlikte teslim ederek başvurusunu yapar.

11 YETERLİLİĞİN YAPISI

11-a) Zorunlu Birimler

18UYxxxx-6/A1 İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma
18UYxxxx-6/A2 İş organizasyonu ve çeviri öncesi hazırlık yapmak
18UYxxxx-6/A3 Çeviri yapmak, kontrol etmek ve değerlendirmek

11-b) Seçmeli Birimler

11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları

Özel Alan Çevirmeni Yeterlilik belgesi alabilmek için tüm zorunlu birimlerden başarılı olunması gerekir.

Yeterlilik Belgesinde adayın dil kombinasyonu (A, B ve C dilleri ibaresi ile) ve sınava girdiği Sınav Alanı (özel alan grubu) açıkça belirtilir.

Yeterlilikteki Birimlerin Gruplandırma Alternatifleri aşağıdaki gibidir:

Özel Alana Göre Gruplandırma Alternatifleri:

Alternatif 1- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 1. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Fen Bilimleri, Matematik, Mühendislik, Ziraat ürünleri, Orman ürünleri, Su ürünleri) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 2- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 2. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Filoloji, Dil, Kültür Felsefe, Eğitim, Tarih, Psikoloji, İlahiyat) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 3- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 3. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Hukuk, İdari bilimler, Uluslararası İlişkiler) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 4- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 4. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Sosyal bilimler, İnsan bilimleri, İktisat, İşletme) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 5- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 5. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Tasarım, Mimarlık, Planlama, Güzel sanatlar) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 6- A1 birimini ve A2, A3 birimlerini 6. Sınav Alanında başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler, Özel Alan Çevirmeni (Sağlık, Spor) mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Ceviride Dil Yönüne Göre Gruplandırma Alternatifleri:

Alternatif 1- A2, A3 birimlerini seçilen yabancı dilden Türkçeye tek yönlü çeviriyle başararak

Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler tek yönlü (C dili) Özel Alan Çevirmeni mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatif 2- A2, A3 birimlerini seçilen yabancı dilden Türkçeye ve Türkçeden yabancı dile iki yönlü çeviriyle başararak Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) mesleki yeterlilik belgesi sahibi olan kişiler iki yönlü (B dili) Özel Alan Çevirmeni mesleki yeterliliğine sahip kişilerdir.

Alternatiflerin kombinasyonu:

Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) özel alan gruplarından en az birinden ve tek dil yönünde veya iki dil yönünde çeviri yeterliliğine sahip kişilerdir.

12 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Özel Alan Çevirmeni (Seviye 6) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar yeterlilik birimlerinde tanımlanan teorik ve performansa dayalı sınavlara tabi tutulur. Adayların yeterlilik belgesini alabilmeleri için yeterlilik birimlerinin tamamından ilgili birimin ölçme ve değerlendirme bölümünde belirtilen kriterleri sağlayacak şekilde başarılı olmaları gerekir.

A1 biriminin sınavı ayrı bir oturumda yapılabilir. A2 ve A3 zorunlu birimlerine ait sınavlar, gerçeğe en yakın şartları karşılayan kontrollü bir ortamda ardışık olarak ve gereken dinlenme süreleri verilerek gerçekleştirilir ve her biri kendi içinde ayrı ayrı değerlendirilir. Sınavlar bu birimlerin başarımlarını ölçütleri dikkate alınarak yapılır ve sınavlarda, kontrol listelerinde tanımlanan, işin küçük parçalara ayrılmış kritik bileşenlerinin her biri değerlendirilir.

Adayın tek dil yönünde mi, iki dil yönünde mi ve bir özel alan grubundan mı, birden fazla özel alan grubundan mı yeterlilik belgesi istediğine bağlı olarak sınav sürelerinde ve kombinasyonlarında değişiklikler olacaktır. Bununla ilgili ayrıntılar ilgili birimlerin teorik ve performansa dayalı sınavlarının açıklandığı bölümlerde yer almaktadır.

Aynı sınav oturumunda zorunlu birimlerin tamamından başarılı olunmaması halinde, adayın başarılı olduğu birimlere ait Birim Başarı Belgesi düzenlenir. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 6 (altı aydır). Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	<p>Belge geçerlilik süresi içinde belge sahipleri gözetime tabi tutulur.</p> <p>Belge sahibinin performansı, belge aldığı tarihten itibaren 2.yılın sonunda veya 3. yılın başında Sınav ve Belgelendirme kuruluşu tarafından gözetime tabi tutulur.</p> <p>Bu gözetim belgelendirme kuruluşu tarafından hazırlanan gözetim ve hizmet bildirim formunun belge sahibinin çalıştığı iş yeri, bağımsız çalışıyorsa müşterileri tarafından onaylanmasıyla gerçekleşir.</p> <p>Gözetim sonucu performansı yeterli bulunmayan veya belge sahiplerinden kaynaklanan nedenlerle gözetim yapılmadığında belge sahiplerinin belgeleri askıya alınır.</p> <p>Askı nedeni ortadan kalktığında belge sahiplerinin belgeleri geçerlilik süresi bitene kadar geçerliliğini korur.</p>

15	<p>BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ</p>	<p>Belge geçerlilik süresi sonunda:</p> <p>Belge sahibinin, serbest çalışan bir özel alan çevirmeni olması durumunda, belgesini yenilemek için 5 yıl içinde yaptığı çalışmaları örnekleyecek aşağıdaki unsurları içeren bir dosya sunması gerekmektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yeterlilik belgesinin kapsamına girecek mesleki faaliyetleriyle ilgili bilgi (işin türü, tarih, kapsam, hizmet verilen yer bilgilerini içeren bir tablo) • İş yapılan yerlerden alınan referanslar ve diğer kanıtlar • Gizlilik sözleşmelerini ihlal etmeyecek şekilde farklı metin türü ve işlevlerinden temsil edici çeviri örnekleri ve bunların kaynak metinlerini kapsayan en az 10.000 (on bin) kelimelik çeviri işi örneği <p>Belge sahibinin, özel ya da kamu sektörüne bağlı bir kurumda çalışması durumunda ise, belgesini yenilemek için 5 yıl içinde yaptığı çalışmaları örnekleyecek kurum ya da kuruluşun gizlilik anlaşmalarını ihlal etmeyen çeviri örnekleri ve hizmet belgeleri içeren bir dosya sunması gerekmektedir. Söz konusu dosyada aşağıdakiler yer almalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yeterlilik belgesinin kapsamına girecek mesleki faaliyetleriyle ilgili bilgi (işin türü, tarih, kapsam, hizmet verilen yer bilgilerini içeren bir tablo) • Çalıştığı kurum ya da kuruluşun verdiği hizmet belgeleri, referanslar ve diğer kanıtlar • Gizlilik sözleşmelerini ihlal etmeyecek şekilde farklı metin türü ve işlevlerinden temsil edici çeviri örnekleri ve bunların kaynak metinlerini kapsayan en az 10.000 (on bin) kelimelik çeviri işi örneği <p>Özel alan çevirmeni yeterlilik belgesi sahibinin sunduğu dosyanın yukarıdaki kriterler açısından yeterli bulunması halinde belgesinin geçerlilik süresi 5 yıl daha uzatılır. Yeterli bulunmaması halinde ise sadece A3 yeterlilik biriminden sınava girmesi gerekir.</p>
16	<p>YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)</p>	<p>İstanbul Üniversitesi tarafından, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Çeviri Derneğinin işbirliğiyle</p>
17	<p>YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ</p>	<p>MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık</p>

18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..
----	---	--------------------

18UY0xxx-6/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ, ÇEVRE KORUMA YETERLİLİK BİRİMİ		
1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Koruma
2	REFERANS KODU	18UY0xxx-6/A1
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	
	B)REVİZYON NO	
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
Öğrenme Çıktısı 1: Çalışma ortamında uygulayacağı iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini açıklar.		
Başarım Ölçütleri:		
1.1: Çalışma ortamında uygulayacağı güvenli çalışma yöntemlerini açıklar.		
1.2: Çalışma ortamında acil durumları ve izlenmesi gereken adımları açıklar.		
Öğrenme Çıktısı 2: Çalışma ortamında uygulayacağı çevre koruma önlemlerini açıklar.		
Başarım Ölçütleri:		
2.1: Çalışma ortamında uygulayacağı çevre koruma yöntemlerini açıklar.		
2.2: Atık bertaraf edilmesi ve dönüştürülebilir malzemenin bertaraf edilmesi ile ilgili yöntemleri açıklar		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
A1 yeterlilik birimine yönelik olarak teorik sınav, Ek A1-2'de yer alan Bilgiler Kontrol Listesine göre gerçekleştirilir. Teorik değerlendirme için adaylara on (10) soruluk, çoktan çok seçmeli veya tek seçmeli ve her biri eşit puan değerinde olan sorularla düzenlenmiş yazılı sınav uygulanmalıdır. Bu sınavda boş bırakılan veya yanlış cevaplandırılmış sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama bir- bir buçuk (1-1,5) dakika zaman verilir. T1 sınavında soruların en az %70'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde T1 sınavı ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, Bilkent Üniversitesi ve Çeviri Derneğinin işbirliğiyle

10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği,

- 1.1. Temel İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı
- 1.2. Güvenli ve Sağlıklı Çalışma Yöntemleri
- 1.3. Acil Durumlar

2. Çevre Koruma

- 2.1 Temel Çevre Mevzuatı
- 2.2. Çevre Koruma Uygulamaları

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	ISG kavramlarını tanımlar.	A.2.1	1.1	T1
BG.2	Çalışma ortamında oluşabilecek risk ve tehlike durumlarına karşı alınması gereken önlemleri sıralar.	A.2.1	1.1	T1
BG.3	Çalışma ortamında kullanılan araç, gereç ve ekipmanların güvenlik talimatlarına uygun olarak nasıl kullanılacağını açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.4	Acil durum kavramının anlam ve kapsamını açıklar.	A.2.1	1.2	T1
BG.5	Acil durumda (iş kazası, yaralanma, yangın ve benzeri) izlenmesi gereken adımları listeler.	A.1.2	1.2	T1
BG.6	Karşılaşacağı tehlikeli durumları bildireceği birim ve kuruluşların neler olduğunu açıklar.	A.2.2	1.2	T1
BG.7	Çalışma ortamında tasarruflu ve verimli kullanması gereken kaynakları sıralar.	A.4.1	2.1	T1
BG.8	Çalışma ortamındaki kaynakların (enerji, sarf malzemeleri ve benzeri) tasarruflu ve verimli kullanılma yöntemlerini sıralar.	A.4.1	2.1	T1

BG.9	Çalışma ortamında oluşabilecek çevresel atıklarla ilgili izlenecek adımları listeler.	A.4.2	2.2	T1
BG.10	Çalıştığı alanlarda kullandığı dönüştürülebilir malzemelerin (kâğıt, metal, plastik vb.) bertarafıyla ilgili adımları tanımlar.	A.4.2	2.2	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

18UY0xxx –6/A2 İŞ ORGANİZASYONU VE ÇEVİRİ ÖNCESİ HAZIRLIK YAPMAK YETERLİLİK BİRİMİ		
1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Organizasyonu ve Çeviri Öncesi Hazırlık Yapmak
2	REFERANS KODU	18UY0xxx– 6/A2
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	
	B)REVİZYON NO	
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<p>Öğrenme Çıktısı 1: İş organizasyonu yapmak.</p> <p>Başarım Ölçütleri:</p> <p>1.1. İş tanımını ve kullanmaya hazır bilgi kaynaklarını dikkate alarak çeviri sürecinin planını oluşturur.</p> <p>1.2. Kaynak ve erek metin için olası dijital formatlara açıklık getirir.</p> <p>Öğrenme Çıktısı 2: Çeviri öncesi hazırlık yapmak.</p> <p>Başarım Ölçütleri</p> <p>2.1. Aday, kendisine verilen kaynak metinler üzerinde metin çözümlemesi yapar ve bu çözümlemeye dayanan çeviri öncesi kararlarını belirtir.</p> <p>2.2. Kaynak metinlerin ait olduğu özel alan dili ve metinlerin içerdiği terimceyle ilgili bilgi</p>

ihtiyacı olup olmadığını belirtir.

Öğrenme Çıktısı 3: Çeviri belleğini ve kullanımını açıklar:

3.1 Çeviri belleğinin özelliklerini açıklar.

3.2 Çeviri işinde çeviri belleğinin nasıl kullanılacağını açıklar.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME:

8 a) Teorik Sınav

A2 yeterlilik birimine yönelik olarak teorik sınav, Ek A2-b'de yer alan Bilgiler Kontrol Listesine göre gerçekleştirilir. Sınav soruları, bu birimde T1 sınavı ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.

Teorik sınav için adaylara eşit puan ağırlıklı en az 10 soruluk bir yazılı sınav uygulanır. Sınav çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular içerebilir; soruların en azından yarısı açık uçlu olmak zorundadır. Çoktan seçmeli sorularda boş bırakılan veya yanlış cevaplandırılmış sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz.

T1 sınavının süresi **80 dakikadır**.

T1 sınavında soruların en az %75'ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır.

8 b) Performansa Dayalı Sınav: P1

Adaya, seçtiği özel alandan (özel alan grubundan veya o alan içinde olmak kaydıyla adayın başvuru formunda tercih olarak belirttiği bir alt alandan), farklı işlev ve türden olmak kaydıyla, her biri en az 1000 (bin) +/- 100 (yüz) kelimelik iki adet metin basılı olarak verilir. Tek dil yönünde sınava giren adaya verilen iki metin de yabancı dilde olur; iki dil yönünde sınava giren adaylar için metinlerden biri yabancı dilde diğeri Türkçe olur.

Bu iki metin farklı "metin alt türlerinde" olmalıdır. Performans sınavında bu metne ek olarak bir kapak yazısı verilir. Kapak yazısında metinlerin tarihi, bağlamı, kime/nereye ait oldukları (metnin yazarı veya göndericisi) belirtilmelidir.

Metinler EkA2-2'de bilgi ve beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde belirtilen konuları ölçecek şekilde seçilir.

Sınav metinleri Değerlendirme Komisyonunda tanımlanan üyelerin niteliklerine sahip uzmanlar tarafından hazırlanan sınav metinleri havuzundan yararlanılarak seçilir.

Adayların tercih ettikleri özel alanlara bağlı olarak sınav metinleri havuzundan her bir alan için ikisi Türkçede ikisi yabancı dilde olmak üzere en az 4 sınav metni belirlenir. Sınav Değerlendirme Komisyonu sınav başlamadan en geç 1 (bir) saat önce bir araya gelerek bu metinler içinden her bir adaya verilecek iki metni seçer.

Aday sınav başlangıcında kendisine verilecek metinleri daha sonraki sınav aşamalarında da (A2 teorik, A3 performans ve teori) kullanacaktır.

Verilecek metinler üst düzey alan uzmanlığını gerektirmeyen, ancak alan bilgisine ve temel terimcesine aşinalığı gerektiren nitelikte olmalıdır.

Sınav Değerlendirme Komisyonu, adaya bu iki metin çevirisi için ayrıntılı iş tanımları sunar. Aday metinlerin incelemesinden elde edeceği sonuçları dilerse kağıda veya bilgisayara not alarak A2 ve A3 birimlerindeki performansa dayalı ve teorik sınavlarda kullanır.

Aday performans sınavı için bu iki metinden birini seçer:

Performans sınavı adayın, Sınav Değerlendirme Komisyonuna yazacağı bir iş planı şeklindedir. Aday metnin tümünün çevirisinin yapılacağı varsayımıyla hareket ederek iş planında işi nasıl değerlendirdiğini ve yürüteceğini açıklar. (Ayrıntılar için Bkz A2 Kontrol listesi BY ifadeleri, P1 sınavı).

Performansa dayalı sınavın (iş planı hazırlamak) süresi **40 dakikadır**.

Aday P1 sınavında kritik adımların tümünde, toplamda ise % 75 oranında başarılı olmalıdır.

Performans sınavının ardından 30 dakika dinlenme arası verildikten sonra teorik sınav uygulanır.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Aday sınav salonuna geldiğinde kendisine tahsis edilen bilgisayarı kullanabileceği şekilde oturtulur.

Adayın metinleri incelemek için kendisine verilen 40 dakikalık süreyi tam kullanmaması durumunda artan süre diğer sınavların sürelerine eklenmez.

İş akışı gereği önce performans sınavı (P1) sonra teorik sınav (T1) yapılır, ancak başarı açısından P1, T1'in önkoşulu değildir sınavlar ayrı ayrı notlanır. Bu birimden başarılı olmak için iki sınavdan da başarılı olmak gerekir.

Bu birimin sınavından sonra adayın dinlenmesi için 1,5 saat ara verilir. A3 biriminin sınavlarına daha sonra geçilir.

Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi sınavın başarıldığı tarihten itibaren altı aydır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Çeviri Derneğinin işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

- İş organizasyonu yapmak:
- Diller arası iletişimde aracı olarak çevirmenin rolü
- Çeviride özel alan bilgisi
- Çeviriyle iletişimde ön koşullar ve amaç;
- Çeviri sürecinin adımları ve farklı görevleri
- Çeviride bilgi teknolojileri
- Metin, dil ve dosya yönetimi yazılımları;
- Dosya alışverişi,
- İnternet kullanımı
- Çeviri öncesi hazırlık yapmak:
- Metin türü ve alt türü;
- Çeviri amaçlı metin çözümlemesi;
- Kültürler arası iletişim
- Terim bilgisi, terimce yönetimi; kültürler arası iletişim
- Başvuru kaynakları yapı ve kullanım bilgisi

- Çeviride bilgi teknolojileri
- Çeviri belleği yazılımları;
- Dosya aktarımları;
- Bulut yazılımları

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Sınav için kendisine verilen iki metnin türünü ayrı ayrı tanımlar.	C.1.1 C.1.2	2.1	T1
BG.2	Sınav için kendisine verilen iki metnin işlevini ayrı ayrı tanımlar.	C.1.1. C.1.2.	2.1	T1
BG.3	Sınav için kendisine verilen iki metnin ait oldukları özel alanla ve diğer bilgi ve uzmanlık alanlarıyla ilişkisini ayrı ayrı açıklar.	C.1.1. C.1.2.	2.1.	T1
BG.4	Kaynak metnin erek dile çevrilirken anlam kayması yaratabilecek birimlerini belirtir.	C.1.3 C.1.5	2.1	T1
BG.5	Erek metnin alıcı kitle için kaynak metinde dipnot açıklaması gerektiren yerler olup olmadığını belirtir.	C.1.3. C.1.5.	2.1.	T1
BG.6	Çeviri sürecinde konuya ilişkin gereksinim duyacağı bilgileri çeviri öncesinde belirler ve örnekler.	C.2.1	2.2	T1
BG.7	Terimce çıkarır, terimlerle ilgili gereksinim duyacağı bilgileri örnekler.	C.2.1	2.2	T1
BG.8	Çeviri belleği kavramını açıklar.	B.5.1 B.5.2	3.1	T1
BG.9	Çeviri belleğinde terimce bileşenin işlevini açıklar.	B.5.1 B.5.2	3.1	T1
BG.10	Çeviri belleği kullanmanın mevcut iş açısından olası katkısını açıklar.	B.5.1 B.5.2	3.2	T1

BG.11	Çeviri belleği kullanırken kelime işlem yazılımı dosyasının çeviri belleğine içe ve dışa aktarımının nasıl yapılacağını açıklar.	B.5.1 B.5.2	3.2	T1
-------	--	----------------	-----	----

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	İş planında metin seçimini (iki metin arasında karşılaştırmaya yer vererek) gerekçelendirir.	C.1.1 C.1.2	1.1	P1
BY.2*	Çeviri işi için ihtiyaç duyulan yazım yönergesini ve terimceyi iş planında açıklar.	C.2.1	1.1	P1
BY.3*	İş planının neleri kapsadığını ve bunların gerekliliklerini açıklar.	C.1.3 C.1.5	1.1	P 1
BY.4	İş planında, kaynak metnin sunulduğu dijital formatı dışında ikinci bir alternatif önerir.	C.2.1	1.2.	P 1
BY.5	İş planında, önerdiği alternatif dijital formatın farklı özelliklerini sıralar.	C.2.1	1.2	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

18UYxxxx –6/A3: ÇEVİRİ YAPMAK, KONTROL ETMEK VE DEĞERLENDİRMEK YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Çeviri Yapmak, Kontrol Etmek ve Değerlendirmek
2	REFERANS KODU	18UYxxxx-6/A3
3	SEVİYE	6
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	
	B)REVİZYON NO	
	C)REVİZYON TARİHİ	
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	Çevirmen (Seviye 6) - 12UMS0274-6
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	Öğrenme Çıktısı 1: Çeviri yapmak ve kontrol etmek.
	Başarım Ölçütleri:	<ul style="list-style-type: none"> Kaynak metni iş tanımına ve ait olduğu özel alana uygun bir biçimde erek dile aktarır.

- Erek metni seçtiği özel alan çevirilerinde yaygın olan bilgi teknolojisi araçlarını kullanarak oluşturur.
- Erek metni kaynak metinden bağımsız bir şekilde dilbilgisel ve söylemsel açıdan kontrol eder.

Öğrenme Çıktısı 2: Çeviriyi değerlendirmek.

Başarım Ölçütleri:

- Çevirisinde karşılaştığı sorunları tanımlar ve başvurduğu çözüm yollarını açıklar.
- Çevirisinde başvurduğu bilgi kaynaklarını ve bunları nasıl kullandığını açıklar.
- Özel alan uzmanıyla ve/veya hizmet talep edenle birlikte çeviride gözden geçirilmesi gereken noktaları açıklar.

8 ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8 a) Teorik Sınav: T1

Aday P1 sınavından sonra yazılı T1 sınavına girer. A3 birimine yönelik teorik sınav (T1) Ek A3-b’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Aday T1 sınavı kapsamındaki soruları yanıtlarken P1 sınavında yaptığı çevirileri dikkate alır.

Adaya ibraz ettiği dil kombinasyonuna uygun olarak tek yönlü çeviri yapmışsa bir metinle ilgili, eğer iki yönlü çeviri yapmışsa iki metinle ilgili olarak her bir çevirisinin değerlendirilmesi için **30’ar dakikalık** süre tanınır.

Teorik sınav için adaylara eşit puan ağırlıklı en az 10 soruluk bir yazılı sınav uygulanır. Sınav çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular içerebilir; soruların en azından yarısı açık uçlu olmak zorundadır. Çoktan seçmeli sorularda boş bırakılan veya yanlış cevaplandırılmış sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz.

Sınavında soruların en az %75’ine doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde T1 sınavı ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A3-2) ölçmelidir.

Aday sınav sırasında P1 sınavında kağıda veya bilgisayara aldığı notları kullanabilir.

8 b) Performansa Dayalı Sınav: P1

A3 birimine yönelik performansa dayalı sınav (P1) Ek A3-a’da yer alan “Beceriler ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir.

İş akışı gereği önce performans sınavı (P1) sonra teorik sınav (T1) yapılır, ancak başarı açısından P1, T1’in önkoşulu değildir sınavlar ayrı ayrı notlanır. Bu birimden başarılı olmak için iki sınavdan da başarılı olmak gerekir.

T1 sınavı öncesinde adayın dinlenmesi için yarım saat ara verilir.

Adayın A2 biriminde sınav öncesinde incelediği metinlerden birinden (ya da çeviri yönüne göre her ikisinden) 200 +/-10 kelimelik bir kesit çevrilmek üzere Değerlendirme Komisyonu tarafından işaretlenir. Çevrilmek üzere seçilen metin kesitleri, ilgili özel alan bilgisini gerektirir nitelikte olmalı ve ilgili özel alandan terimleri içermelidir.

Adaya ibraz ettiği dil kombinasyonuna uygun olarak tek yönlü çeviri yapacaksa bir metinden bir kesit, eğer iki yönlü çeviri yapacaksa iki metinden iki kesit verilir. Her bir metin kesitinin çevirisi için **50 dakikalık** süre tanınır.

İki metin çevirecek adaylara birinci metnin çevirisinden sonra 15 dakika dinlenme arası verilir.

Aday metinlerin çevrilmesi istenen bölümlerinin tamamını çevirmiş olmalıdır. Eksik çevirdiği kısımlar olduğu durumda, bunlar kelime hesabıyla oran olarak tam nottan düşüldükten sonra

nitelik değerlendirmesi yapılır.

Adayın kritik adımların tümünden, toplamda ise % 75 oranında başarılı olması gerekir.

Sınav ortamı ve akışı:

Sınavda adayın kullanması için bir işletim sistemi ve çeviri için gerekli asgari yazılımların tam versiyonlarını içeren bir bilgisayar kullanması sağlanır.

Sınav ve Değerlendirme Kuruluğu basılı ve/veya çevrimdışı dijital başvuru kaynaklarını hazır bulundurur ve bunları web sitesinden ilan eder. Çevrimdışı dijital kaynaklar varsa bunlar bilgisayarın sabit diskine yüklenmiş olarak bir ana klasör altında kullanıma hazır tutulur.

Bilgisayar çevrimiçi kullanıma açık olmalıdır. Ancak adayın çevirmesi istenecek metinlerin çevrimiçi hazır çevirisi bulunmamalıdır. Aday çevrimiçi tüm kaynaklardan yararlanabilir. Ancak mail, sosyal medya gibi kişilerle bağlantı kurabileceği araçlar kapalı olmalıdır.

Performans sınavının ardından 30 dakika dinlenme arası verildikten sonra teorik sınav uygulanır.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birden fazla Sınav Alanından sınava girmek isteyen adaylar için sadece A3 biriminin sınavları uygulanır; bu durumdaki adaylara P1 ve T1 sürelerine ek olarak o alandan metinler ve her bir metin için ek inceleme süresi verilir.

Ek Sınav Alanından tek dil yönünde sınava girecek olan adaylara yabancı dilde incelemek üzere 1000 +/- 100 kelimelik bir metin ve **20 dakika** ek inceleme süresi verilir. Bu metin içinden çevrilmek üzere 200 +/-10 kelimelik bir metin kesiti belirlenir ve bu adaylara A3-P1 sınavı için **50 dakika**, A3-T1 sınavı için **30 dakika** süre verilir. Performans sınavının ardından 30 dakika dinlenme arası verildikten sonra teorik sınav uygulanır.

Ek Sınav Alanından iki dil yönünde sınava girecek olan adaylara yabancı dilde 1000 +/- 100 kelimelik bir metin ile Türkçede 1000 +/- 100 kelimelik bir metin ve **40 dakika** ek inceleme süresi verilir. Her bir metinden çevrilmek üzere 200 +/-10 kelimelik birer metin kesiti belirlenir ve bu adaylara A3-P1 sınavı için **100 dakika**, A3-T1 sınavı için **60 dakika** süre verilir. Performans sınavının ardından 30 dakika dinlenme arası verildikten sonra teorik sınav uygulanır.

Performans sınavında bu metne/metinlere ek olarak bir kapak yazısı verilir. Kapak yazısında metinlerin tarihi, bağlamı, kime/nereye ait oldukları (metnin yazarı veya göndericisi) belirtilmelidir.

Ek sınav alanında birim başarı belgesinin elde edilebilmesi için adayların birimde tanımlanan tüm sınavlardan başarılı olması gerekir.

Yeterlilik birim başarı belgesinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren altı aydır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	İstanbul Üniversitesi tarafından, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Çeviri Derneğinin işbirliğiyle
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Medya, İletişim ve Yayıncılık
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ ve SAYISI	.../.../...-.../..

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A3-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. Çeviri yapmak.

- Başvuru kaynakları bilgisi
- Yapı bilgisi (basılı, sayısal, çevrimdışı, çevrimiçi kaynaklar)
- Kullanım bilgisi
- Dil, metin ve alan bilgisi;
- Kültürler arası iletişim bilgisi
- Çeviride amaç ve çerçeve koşullar bilgisi
- Çeviride bilgi teknolojileri bilgisi
- Metin yazılımları bilgisi,
- Dil yazılımları bilgisi
- Dosya yazılımları bilgisi

2. Çeviriyi kontrol etmek.

2.1 Yazılı anlatım bilgisi ve becerisi

2.2. Metin yazım bilgisi ve becerisi

2.3. Metin düzenleme bilgisi ve becerisi

2.2 Çeviri çözümleme bilgisi ve becerisi;

2.3 Çeviri süreci ve yöntem bilgisi;

2.4 Başvuru kaynakları yapı bilgisi (basılı, sayısal, çevrimdışı, çevrimiçi kaynaklar)

2.5 Başvuru kaynakları kullanım bilgisi ve becerisi

2.6 Çeviride aktörler ve işleyişe dair bilgi

2.7 Çeviride işbölümü ve işbirliğine dair bilgi

EK A3-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çeviride özel alan terimleriyle ilgili karşılaştığı sorunlarını ve izlediği çözüm yollarını örnek vererek açıklar.	E.1.1	2.1	T1
BG.2	Çeviride metin çözümlemesiyle ilgili sorunları ve izlediği çözüm yollarını örnek vererek açıklar.	E.1.1	2.1	

BG.3	Birden fazla çeviri çözümünün olduğu metin bölümlerini örnekler.	E.1.1	2.1	T1
BG.4	Verdiği örnekteki metnin genel özelliği ve çevirinin iş tanımını da dikkate alarak tercihin gerekçeleri açıklar.	E.1.1	2.1	T1
BG.5	Teslime hazır ettiği çeviride bilgi eksikliğinden kaynaklanan noktaları örnekler.	E.1.2	2.2	T1
BG.6	İçerik aktarımı açısından çeviride kullandığı bilgi ve başvuru kaynaklarını belirtir.	E.1.2	2.2	T1
BG.7	Dilsel aktarım açısından kullandığı terimler, sözlükler ve başvuru kaynaklarını belirtir.	E.1.2	2.2	T1
BG.8	Ereke metinde konu uzmanına danışılması gereken yerleri örnekler.	E.1.3	2.3	T1
BG.9	Çevirisinin içerik açısından kalitesini arttıracaklarını düşündüğü tamamlayıcı çalışmaları (örneğin konu uzmanı denetimi) belirtir.	E.1.3	2.3	T1
BG.10	Çevirisinin dil düzeyi ve söylem açısından kalitesini arttıracaklarını düşündüğü tamamlayıcı çalışmaları (örneğin son kullanıcı denetimi) belirtir.	E.1.3	2.3	T1

a) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Kaynak metni kendisine verilen sürede eksiksiz bir biçimde çevirir.	C.2.1 C.2.2	1.1	P1
BY.2*	Kaynak metni alan bilgisine ve diline uygun bir biçimde çevirir.	C.2.1	1.1	P1
BY.3	Sınav bilgisayarındaki yazılımlardan (metin düzenleme yazılımı, dosya yönetimi yazılımı vb.) etkin bir biçimde yararlanır.	B.5.1 B.5.2	1.2	P1
BY.4	Kullandığı yazılımda yazım denetimi yapar.	B.5.1	1.2	P1

		B.5.2		
BY.5	Kullandığı programın sayfa düzeni, yazı karakteri, tablo formatları gibi özelliklerini çeviri metni düzenlemede kullanır.	E.1.2	1.2	P1
BY.6*	Açıklık ve anlaşılabilirlik ölçütleri açısından seçtiği özel alan diline uygun bir metin üretir.	E.1.1.	1.3	P1
BY.7*	Metnin içeriğini, iş tanımına uygun bir şekilde aktarır.	E.1.1.	1.3	P1
BY.8*	Erek dilin yazım kurallarına uygun bir metin oluşturur.	E.1.1.	1.3	P1
BY.9*	Erek metni erek dile uygunluk açısından denetler ve tutarlı bir metin olarak düzenler.	E.1.2	1.3	P1
BY.10	Erek metni erek dile metin akışı açısından denetler ve tutarlı bir metin olarak düzenler	E.1.2	1.3	P1
BY.11	Düzenlemede yaptığı değişikliklerin kullandığı program aracılığıyla izlenmesini sağlar.	E.1.2	1.3	P1
BY.12	Erek metni erek dildeki özel alan dili ve terimcesi açısından denetleyerek tutarlı bir metin olarak düzenler,	E.1.2	1.3	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

- 18UYxxxx-6/A1) İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma
- 18UYxxxx-6/A2) İş organizasyonu ve çeviri öncesi hazırlık yapmak
- 18UYxxxx-6/A3) Çeviri yapmak, kontrol etmek ve değerlendirmek

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

A DİLİ: Kişinin ana dilini (bu yeterlilik kapsamında Türkçeyi)

ALIMLAMA: İçeriğin, alıcının düşünsel ve kültürel arka planına bağlı olarak algılanma ve kavranma sürecini,

B DİLİ: Kişinin erek dil olarak çeviri yapacak düzeyde bildiği yabancı dili (bu yeterlilik kapsamında Türkçe dışındaki dillerden birini),

BÜTÜNLÜKLÜ METİN: İletişim ortamında kullanıldığı ve metnin görsel özelliklerinin de korunduğu biçimiyle tamamını.

ÇEVİRİ BELLEĞİ: Yazılı çeviri faaliyetlerinde yararlanmak üzere elektronik ortamda, özel yazılımlarla çeviri birimleri halinde erek (hedef) dil ve kaynak dil eşleşmelerinden oluşan veri tabanını,

ÇEVİRİ POJESİ: Ekip oluşturarak gerçekleştirilmesi gereken, birden fazla çevirmenin iş bölümü yaptığı ve biri proje yöneticisi olmak üzere birden fazla görevin tanımlandığı çeviri işi sürecini ve ürününü,

DİL DÜZLEMİ: Kullanım bağlamları ve farklı toplumsal konumlara göre yapılaşmış, kabul gören dil düzeylerini,

EREK METİN: Çeviri sonrasında erek dilde ortaya çıkan veya çıkması amaçlanan metni,

EREK DİL: Çeviri işleminde kendisine doğru aktarım yapılan dili, erek metnin dilini (örneğin Türkçeye çeviri yapılıyorsa bu durumda Türkçeyi),

METİNİN GÖRSEL ÖZELLİKLERİ: Metnin sayfa yapısı, düzeni, şekil, düzenleme grafik, varsa tablolar gibi özelliklerini,

HİZMET TALEP EDEN: İş tanımını yapmak için muhatap konumundaki bir veya birden fazla kişiyi ya da kurumu,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İŞ TANIMI: İşin süresi, iş hacmi, kaynak dil ve erek (hedef) dil, uzmanlık alanı, çevirinin amacı, formatı, yeri, gerekli teknik donanım ve ortamı ve bütçelemesiyle ilgili iş bilgilerini,

KAYNAK DİL: Çevirisi yapılacak özgün metnin dilini (Almanca, Farsça, İngilizce gibi),

KAYNAK METİN: Çevirisi yapılacak olan özgün metni,

KOŞUT METİN: Kaynak metnin incelenmesinde ve erek (hedef) metnin oluşturulmasında başvurulabilecek benzer özellikteki diğer metinleri,

METİNLERARASILIK: Yazın metinlerinde çeşitli eserler arasındaki göndermeler ve bağlamsal etkileşimleri,

METİN ALT TÜRÜ: Aynı alandaki başka metinlerden işlev ve yapı olarak ayırt edilebilen tipik özelliklere sahip metin örnekleri (Örneğin hukuk alanından dilekçe, adli sicil belgesi, mahkeme kararı vb.).

ÖZEL ALAN ÇEVİRİSİ: Belli bir uzmanlık alanında özel alan metinlerinin yazılı çevirisini,

ÖZEL ALAN METNİ: Belli bir uzmanlık alanında, alan uzmanı düzeyinde olmamakla birlikte alanın temel konu ve kavramlarına aşinalık gerektiren farklı türlerde ve işlevlerde olabilen yazılı metinleri,

ULUSAL YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ: Mesleki yeterlikler bağlamında hazırlanan, Avrupa Birliği Yeterlilik Çerçevesine dayalı olarak Türkiye'ye uyarlanan, 8 ayrı bilgi, beceri ve yetkinlik seviyesi tanımlayan matrisi,

DİLLER İÇİN AVRUPA BİRLİĞİ ORTAK BAŞVURU ÇERÇEVESİ (CEFR): Avrupa Birliği kurumlarında hazırlanan yabancı dil bilgi ve beceri alanları ile düzeylerini tanımlayan matris ve dokümanı,

YABANCI DİL SINAVLARI DENKLİK LİSTELERİ: ÖSYM'nin ve MYK'nın yayınladığı denklik listelerini, ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

Özel Alan Çevirmeni Yeterliliği, adayın tercihinine göre belli bir alan grubunda (Sınav Alanı, Bkz. Ek 9) özel konu ve terim bilgisi gerektiren metinlerin çevirmenliğini ölçer ve belgelerir. Adayların birden fazla Sınav Alanında yeterliliklerini belgelemeleri yatay ilerleme niteliğinde olur.

Dikey ilerleme bağlamında, bu yeterliliğin gerektirdiği düzeyde konu ve terim bilgisinin ve becerilerinin üstünde yetkinlikteki özel alan çevirmenlerinin yeterliliklerini belgeleyen bir düzenleme yoktur.

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

- Değerlendirme komisyonu üyeleri ancak hakim oldukları ve yeterliliklerini belgeledikleri yabancı dil ile Türkçe arasında yapılacak sınavları yürütebilirler.
- Değerlendirme komisyonu 3 üyeden oluşur. Üyelerden biri akademisyen, biri çevirmen, biri çeviri alanında proje yöneticisi olmalıdır. Komisyon üyelerinin sahip olması gereken nitelikler şunlardır:
- Akademisyen üye:
- Çeviri öğretimi alanında en az 5 yıl çevirmenlik ve 2 yıl tam zamanlı öğretim elemanlığı yapmış veya en az 5 yıl tam zamanlı öğretim elemanlığı yapmış en az yüksek lisanslı kişiler olmalıdır. Adayın sınava gireceği yabancı dilde C1 seviyesinde dil yeterliliğini belgelemelidir.
- Çevirmen üye:
- En az 5 yıl tam zamanlı ~~düzenli~~ faaliyetlere karşılık gelecek ölçüde çeviri deneyimine sahip olmalı, birden fazla kurum veya kuruluşa çeviri hizmeti vermiş olmalıdır. Adayın sınava gireceği yabancı dilde en az C1 seviyesinde dil yeterliliğini belgelemelidir.
- Proje yöneticisi üye:
- En az 2 yıllık düzenli çeviri faaliyetine ve 3 yıllık proje yöneticisi faaliyetine karşılık gelecek ölçüde çeviri deneyimine sahip olmalıdır. Adayın sınava gireceği yabancı dilde en az C1 seviyesinde dil yeterliliğini belgelemelidir.
- Bu üç üyeden en az birinin adayın seçtiği Sınav Alanında (6 özel alan grubundan birinde) çevirmenlik birikimi olması gerekir. Adayın alan grubu içinde yer alan bir alt alandan sınav talebi olması halinde, ilgili alt alan diline hakim bir uzman, danışman üye olarak komisyona dahil edilir. Danışman üye değerlendirme sırasında görüş bildirir, ancak oy hakkı yoktur.

Belgeleme kuruluşu hangi dillerden sınav yapabileceğini uygun nitelikte değerlendirme komisyonlarını oluşturarak duyurur. Ancak bu dillerden sınava girecek adayların başvurularını kabul edebilir.

EK 5^(*): Resmi Görüşe Gönderilmesi Öncesinde Yeterlilik Taslağına Katkıda Bulunan Kurum/Kuruluşlar

-

EK 6^(*): Yeterlilik Taslağının Görüşe Gönderildiği Kurum ve Kuruluşlar

-

EK 7^(*): Yeterlilik Taslağına ilişkin Kurum ve Kuruluşlardan Gelen Görüşler ve Gelen Görüşlerin Değerlendirilmesine ilişkin Form

-

EK 8^(*): Yeterliliğin Kazanılmasında Uygulanacak Ölçütlerin Belirlenmesi Amacıyla Gerçekleştirilen Pilot Çalışmaya Yönelik Bilgiler

-

EK 9^(*): Yeterlilik Sınavına Giriş Şartları ve Belge Geçerlilik Süresine İlişkin Açıklamalar

Başvuru formu:

Aday değerlendirme kuruluşunun hazırladığı başvuru formunu doldurur. Başvuru formunda:

B dilinden veya C dilinden sınava gireceğini

B veya C dilinin adını

Sınava girmek istediği özel alanı ve/ya alanları belirtir.

Kişisel tanıtım dosyası:

Adayın kişi tanıtım dosyasında aşağıdaki bilgiler bulunur:

- Çevirmenliğe katkısı olan eğitimleri

Çevirmenlik deneyimi bağlamında verilecek bilgiler:

- Hangi özel alanda/alanlarda çeviriler yaptığı
- Ne tür ortamlarda çevirmenlik yaptığı
- Ne tür metinlerin çevirisini yaptığı
- İş referansları (sadece belirtmek yeterli)
- Çeviride deneyimli olduğu özel alan(lar)

Yabancı dil bilgisini belgeleme:

“Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Çerçevesi”nin (CEFR) sınıflaması referans alınır.

Özel Alan Çevirmeni adayının Türkçe dışındaki dilde (B veya C dilinde) asgari dil düzeyi buradaki sınıflamaya göre C1 olmalıdır.

Değerlendirme komisyonu üyelerinin ana dili Türkçe olmalı, yabancı dildeki dil düzeyleri C1 veya muadili olmalıdır.

Belgeleme yabancı dil düzeyi geçerli sertifikaların ibrazıyla yapılacaktır. Bunun için ÖSYM'nin ve MYK'nın denklik listeleri esas alınacaktır. Bu belgelerde yer almayan diller için sertifikalar, ilgili ülkenin resmi olarak benimsediği sınavlar olmalıdır.

Yeterlilik almak için başvuran kişi yabancı uyruklu da olsa Türkçeyle ilgili sertifika istenmeyecektir, buna karşılık ana dile denk düzeyde olması gereken Türkçe düzeyine ilişkin değerlendirme tüm adaylar için yeterlilik sınavı içinde değerlendirme komisyonunun takdiriyle geerleşecektir.

Başvuru kaynaklarının hazır edilmesi:

Belgelendirme kuruluşu sınav esnasında adayların ihtiyaç duyabileceği basılı ve/veya çevrimdışı dijital kapsamlı ve güncel bir başvuru kütüphanesini (sözlükler, ansiklopediler ve sistematik bilgi sunan diğer temel kaynakları) ve bilgi teknolojileri altyapısını hazır bulundurmakla ve sınav öncesinde bunları adayların bilgi olarak erişebileceği biçimde duyurur ve sınav sırasında kullanımlarına sunar. Aday sınav öncesinde bu konuyu incelemiş olmalıdır.

(*): Bu ekler, yeterlilik taslaklarının değerlendirilmesi ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşlar için saklanacak olup yeterliliklerin kamuya açık olan nüshalarında yayınlanmayacaktır.